

Psalm 84: 2 Wat hou ik van uw huis

7 september 2025 in de Oosterkerk, ds. Hans Tissink

Lieve mensen,

1 Wat hou ik van uw huis... dat zingt de dichter van psalm 84 tot God. Hij bidt en zingt zijn pelgrimspsalmen uit volle borst. Kunnen we zijn lied vandaag van harte met hem meezingen? Het huis van God, voor hem is dat de tempel, voor ons is dat vaak de kerk. Wie van ons herkent zijn enthousiasme? Wie van ons heeft wel eens een dergelijke ervaring meegemaakt? Dat je hart opspringt en je juichend danst en zingt: 'Jippie, het is weer zondag, ik mag weer naar de kerk!! Hoera.'....(niemand?)

Het is duidelijk dat de kerk vandaag in zwaar weer verkeert. Onze protestantse kerken, ook hier in Zwolle, beleven donkere tijden. De cijfers van de PGZ liegen er niet om en spreken boekdelen: want alle grafieken gaan bergafwaarts, het aantal gemeenteleden daalt gestaag, evenals de jaarlijkse opbrengst van Kerkbalans, de financiële cijfers worden alleen maar roder en roder: er moeten kerkgebouwen worden verkocht. Maar ja, welke? Niemand zegt vrolijk: doe die van ons maar, ik ga wel bij de burens kerken. Neen, in Zwolle bevinden we ons in een rollercoaster, zoals de laatste jaren het in veel andere steden en dorpen ook is vergaan. En dan vergaat je al snel de lust om een psalm van verlangen of loflied te zingen à la psalm 84: 'Wat hou ik van Uw huis!'...Ja, ja, maar dat huis dreigt wel verkocht te worden. En de emoties vliegen alle kanten op. Want ja, dat huis van God, die mooie oude kerk, het is wel de plek waar je bent gedoopt, belijdenis hebt gedaan, getrouwd en je eigen kinderen weer liet dopen...Er is sprake van rouw in de kerk...

2 Wat kunnen de schriftlezingen ons aanreiken als hulp en bemoediging, gelet op de huidige spanningen in de grote gebouwenkwesatie? Kunnen ze ons een uitweg bieden in alle oplaaiende commotie, boze reacties en protestacties? Laten we eens kijken.

Allereerst die schone psalm 84, natuurlijk geschreven in een heel andere tijd en andere cultuur. Maar toch. Wat mij opvalt is dat de psalmdichter op reis is. Hij smacht onderweg van verlangen naar de woning van God, de voorhoven van de tempel. Daar kan hij samen met anderen na een lange pelgrimsreis God loven, bidden, zingen, danken en offers brengen. Daar kan hij feest vieren ter ere van de Allerhoogste.

So far, so good, maar ja aan alles komt wel een einde. Hij moet namelijk weer naar huis terug. Weer weg van het huis van God. Tja, waar woont God eigenlijk: is dat binnen de muren van een tempel, synagoge of kerk? Of is Zijn huis misschien toch breder, hoger en dieper? Is de wereld, is de aarde soms niet Zijn woning? Vormen we met elkaar op deze planeet niet één groot Godshuis, een bonte volière van vogels van zeer divers pluimage? Van mus tot zwaluw (waarover de psalmist zingt), van kolibrie tot zeearend...en vlieg zo maar door...

Er zit beweging, ja veel beweging, in dit pelgrimslied van onze dichter. Want God woont, daar waar je Hem binnenlaat, zegt een joods spreekwoord. God is niet statisch, maar uiterst dynamisch. Hij is niet alleen te vinden bij het altaar, op de preekstoel, in het heilige of heilige der heilige... Overal kun je Hem tegenkomen, zoals in het fluiten van een merel, in een bloeiende bloem, in de ogen van je broeder of zuster, in een warm gebaar van ontmoeting en verbinding. En zo zingt de psalmist via het heerlijke Godshuis, de tempel, toe naar Gods grote doorzonwoning, de wereld: Gij, God, zijt voor ons als een zon en een schild. God als zon, want Hij is en blijft een licht op ons pad; ook als dat pad soms als een dal van dorheid ervaren kan worden. Daar is de psalmdichter ook heel duidelijk over.

3 Gods huis is dus volop in beweging. Kerk-zijn hoort meer te lijken op een gezamenlijke trektocht dan op een stilstaande situatie. Meer op een groot avontuur dan op een stoffige opslagplaats of oude ruïne. Zo lees ik dat ook telkens weer in de Jezusverhalen. Lucas vertelt in zijn evangelie voortdurend dat Jezus op reis is. Hij is meer te vinden in de straten, op velden en heuvels dan in woningen of heilige huisjes. Moet je maar eens opletten! Kerk-zijn heeft alles te maken met Jezus volgen. Onderweg krijgen we van Jezus, onze reisgenoot, lessen in levenskunst en godsvertrouwen. Welke lessen geeft hij ons vandaag:

- a Laat los
- b Draag je kruis
- c Bezin eer je begint
- d Luister

4 Laat los, dat zegt Jezus op verschillende manieren. Als hyperbool, d.w.z. met gepaste overdrijving, een stijlmiddel die destijds veel werd gebruikt: Wie mij volgt, breekt (haat) zijn familie, ja zelfs zijn ego leventje...Kras, maar ernstig, te verstaan als: durf te kiezen voor de goede weg en juiste beweging, zelfs als je dan je vertrouwde milieu moet loslaten. Laat zo ook je bezittingen los. Jezus maakt een reis, wenkt naar een avontuur, en onderweg bevrijdt Hij je van alles wat het echte 'wonen met God' in de weg staat.

Twee: draag je kruis. Weer zo'n lastige hyperbool. Maar de pointe is deze: leven is vaak lijden, omgaan met crisis (zoals in onze kerk met alle sombere prognoses over cijfers, ledentallen en gebouwen). NB: omarm je pijn, ga er niet voor op de vlucht, aanvaard, accepteer, durf ook een beetje ongelukkig zijn. Dat hoort erbij. Pas dan kun je beter gaan voelen en ontdekken waar het uiteindelijk op aan komt. Onze eindbestemming is immers wonen heel dicht bij God, zijn ontwapenende en intieme omgang met ons.

5 Drie: bezin eer je begint. Toch een mooie minigelijkenis. Wie een toren bouwt (lees een kerk) berekent eerst de kosten. Anders moet ie

halverwege de bouw opgeven. Welnu, ons verstand hebben we niet voor niets gekregen. Gebruik hem dan. Anders maak je jezelf belachelijk. De scheve torens illustreren dit: de toren van Pisa, de Oldehove in Leeuwarden. Zo scheef willen we toch niet worden...!

En dan ten vierde, luister: daar begint elke gemeenschap van Christus mee. Dat is het geheim van iedere woning van God, van elke geloofsgemeenschap. Luister, luister, luister...naar de stem, zijn woord voor onderweg, luister naar mensen in wie je het gelaat van Christus kunt ontdekken...de trooststem in je hart.

6 Gemeente, wat hou ik van Uw huis. Zo zingt de psalmdichter zijn lied. Kunnen wij het met hem meezingen? Gods huis blijkt bij nader inzien veel meer te maken te hebben met een reis, dan met een gebouw. God woont daar waar je Hem met hart en ziel binnenlaat.

Zelf moet ik denken aan het loslaten van kerken waar ik ooit lid van was. Het was mooi, maar ook goed om weer verder te gaan.

De gereformeerde kerk van mijn doop in Noord-Scharwoude bestaat niet meer.

Ook de Ontmoetingskerk van mijn jeugd in Ridderkerk is allang verdwenen en heeft plaatsgemaakt voor een groot flatgebouw.

De kleine kerk in Kootwijkerbroek, waar ik 37 jaar geleden werd bevestigd als predikant staat alweer enige jaren te koop en wordt niet meer gebruikt voor de zondagse eredienst.

7 Ik heb steeds mooie vierplekken moeten loslaten en gezien hoe gemeenschappen, met pijn en moeite, dat wel, een nieuwe reis maakten en nieuw onderdak kregen. Zeker, dat ging soms gepaard met stoom en kokend water, veel gesis en gekissebis.

En verder: als pionier van het Ontmoetingshuis Moderne Devotie in Zwolle heb ik ervaren dat er soms ook iets uitdagends en avontuurlijks zit in die reis in onze stad. We huisden in een reeks van locaties: van Grote Kerk, via studentencafé Het vliegende Paard, naar de Theodorakapel, en van Bagijnehof naar leerwerkboerderij de Huppe en vice versa. En we zijn nog lang niet uit-gereisd.

Laten we daarom in deze turbulente kerktijd en kerkstrijd onze reis met Jezus welgemoed vervolgen. Met de moed van de hoop om los te laten wat losgelaten mag worden. Met het omarmen van alle tegenslagen en pijn, steeds weloverwogen ons bezinnend bij elk nieuw begin. En altijd weer open en bereid tot het luisteren en goede verstaan van de ander. Want waar liefde is en vriendschap, daar woont God.

Of om te eindigen met een gedicht, gemaakt door AI, om actueel te blijven:

De Kerk

Een oase in de drukte, een plek van rust en licht,
Waar stilte de ziel omarmt, en God ons tegemoetziet.
De eeuwenoude muren, met verhalen doordrenkt,
Vertellen van geloof, van hoop en van de Geest, die ons versterkt.

In de banken zitten mensen, een gemeenschap dichtbij,
Elk met zijn eigen reis, maar samen in één harmonie.

Er wordt gezongen, gebeden, gedeeld in vreugde en verdriet,
Een band die sterker wordt, naarmate het leven ons biedt.

Het orgel zwelt aan, een majestueus geluid,
Dat de gedachten verheft, en de ziel tot bloei vooruit.
Niet enkel het gebouw, maar het volk dat daar vergadert,
Is de kerk, een levend teken, dat Gods liefde verder gaat.

En als we naar buiten keren, met een hart vol vrede,
Dan dragen we die kracht mee, door de stad en op de weide.
De kerk, een thuishaven, een bron van spirituele kracht,
Die ons helpt te leven, in het licht van de dag en de nacht.

amen